

HOSTITELSKÁ PÉČE

Pojem hostitelská péče

Hostitelská péče (dále jen HP) – dlouhodobé a opakující se kontakty dítěte žijícího v dětském domově s rodinou či jednotlivci, kteří nejsou biologickými příbuznými dítěte. HP je realizovaná převážně u dětí, které mají nižší šance na pěstounskou péči.

Z hlediska osob, které HP poskytují, se jedná o formu dobrovolnictví, která je adresována dětem z ústavních zařízení. HP může nabízet samostatná osoba (nezávisle na věku), pár i celá rodina.

Účelem HP je poskytnout dítěti možnost navázat citový vztah, zažít fungování běžné rodiny, především pak vztahů v ní, možnost prožít úspěch a rozšíření psychosociální zázemí dítěte.

Zájemce o HP – je jakákoli osoba, která osloví OSPOD či DD s žádostí o informaci o HP.

Legislativní podmínky HP

Současná legislativa pojem hostitelská péče nezná. Celou problematiku řeší § 30 zákona 359/1999 Sb. o sociálně právní ochraně dětí, který vymezuje pobyt dítěte mimo zařízení u fyzických osob na maximální dobu 14 dní. **Souhlas k tomuto pobytu dává ředitel zařízení po předchozím písemném souhlasu obecního úřadu obce s rozšířenou působností.**

Podmínkou k tomuto pobytu je:

- Trestní bezúhonnost fyzické osoby
- Rodinné a sociální prostředí
- Odborné posouzení této fyzické osoby. Toto odborné posouzení je povinen provést krajský úřad a provádí se dle § 27 (odborné posouzení pro účely zprostředkování osvojení a pěstounské péče) přiměřeně.

Metodické doporučení

Sociální pracovnice, které chtějí odpovědně, bezpečně a zároveň v zájmu dětí z dětského domova rozhodnout o schválení zájemce jako hostitele mají tento postup, který zároveň odpovídá § 30Z 359/1999 Sb.:

- 1) Požádá zájemce o sepsání žádosti o schválení jako hostitele.
- 2) Zajisti si výpis z rejstříku trestů pro zjištění trestní bezúhonnosti.
- 3) Domluví zájemcům psychologické vyšetření zaměřující se na vyloučení patologie osobnosti a patologické motivace k HP

U Sociálního domu 438, 278 01 Kralupy nad Vltavou
tel.: 315 727 395
e-mail: DDUME@kr-s.cz

- 4) Domluví si se zájemcem datum šetření v místě bydliště, kterým by byly zjištěny bytové a rodinné poměry zájemce
- 5) Sdělí zájemci, kdy se mohou informovat o výsledku schvalování
- 6) V případě schválení zájemce k HP, **vydá písemné potvrzení o schválení k hostitelské péči**, které je posléze možné v kopii poskytnout dětskému domovu, případně školící organizaci s pověřením k sociálně právní ochraně dětí.

Sociální pracovníce dítěte, pod niž dítě spadá dle jeho trvalého bydliště, je koordinátorem celého případu dítěte. Právě zde se sbíhají veškeré informace o dítěti z ústavního zařízení, informace o rodičích a případně dalších osobách, jež o dítě projevují zájem, sociální pracovníce pravidelně hodnotí stav a situaci dítěte a případně navrhuje změny a doporučení, svolává případové konference.

V případě hostitelské péče pak rozhoduje o schválení propustky na pobyt dítěte k hostitelům domů, a to většinou na základě potřeby dítěte a dotázání se na poměry a prověření hostitele.

OSPOD:

- Aktivně vyhledává hostitele (přes NNO, sociální pracovníce, DD)
- Informuje dítě o možnosti hostitelské péče
- Vysvětlí rodičům význam HP a získá je pro HP (také přínos pro sanaci rodiny)
- Monitoruje proces hostitelské péče (pravidelně si vyžádá zprávu o průběhu HP, ptá se dítěte)

Příprava dítěte k HP

Příprava dítěte k hostitelské péči je velmi důležitá. Dítě musí s HP souhlasit, dobře jí rozumět a vědět, co může od hostitelů očekávat.

Témata, která by se s dítětem měla probrat:

- Co je to HP
- Sdělít, že víme o člověku/lidech, kteří chtějí být hostitelé a poskytnout maximum informací o nich (věk, kde bydlí, jestli mají děti a jak staré, co dělají za práci, co je baví, jestli mají zvířata apod.)
- Proč to hostitelé dělají
- Co by to mohlo dát právě jemu/jí? (volný čas, zajímavé víkendy a prázdniny, pozná nové lidi, kteří mu/jí mohou v budoucím životě pomáhat (např. až bude odcházet z DD apod.)
- Vysvětlit závazek HP a s ním spojená rizika (např. hostitel dlouhodobě onemocněl a rodina musela přestat jezdit a dítě bylo smutné, nebo zklamání hostitelů, když k nim

U Sociálního domu 438, 278 01 Kralupy nad Vltavou
tel.: 315 727 395
e-mail: DDUME@kr-s.cz

---

přestane jezdit, umět reagovat na dotazy, co když je to psychopatický člověk – má psychologické vyšetření apod.)

- Sdílet informace o tom, co si o tom myslí rodiče, nebo že o tom s rodiči promluvíte, případně že souhlas rodičů k HP není nutný, ale i tak o tom s nimi budeme mluvit
- Zeptat se, co si o tom dítě myslí a jak by si to celé představovalo
- Chtít po dítěti souhlas či nesouhlas, nemůže to rozhodnout nikdo jiný za ně, ale lze udělat nezávazné setkání
- Plán prvního setkání

Důležité je, aby dítě vědělo, že jeho názor je zde velmi důležitý a že právě on či ona rozhodují o svém životě a svých příležitostech. Důležité také je respektovat zamítavý názor dítěte.

Garant HP v dětském domově

Garant je osoba, která komunikuje s hostitelskou rodinou. Obsahem pravidelné komunikace by měly být informace o aktuálním stavu dítěte, a to o jeho zdravotním stavu, aktuálním chování a prožívání, dotazy na školní prospěch či rodinu, výchovné opatření apod. Hostitel by měl před odjezdem s dítětem vědět, jaký byl jeho týden, zda se odehrála nějaká mimořádná událost, hostitelé by po vrácení dítěte měli dát stručně vědět, jak víkend proběhl, co společně dělali a jak dítě reagovalo.

Plán prvního setkání dítěte s hostitelem

- 1) Místo, datum a čas setkání a jeho trvání
- 2) Hostitel řekne něco o sobě a nabídne způsob oslovování
- 3) Hostitel se ptá na zájmy dítěte
- 4) Vychovatel navrhne, zda si nezhrají hru (člověče apod.)
- 5) Ukončení návštěvy
- 6) Hostitele sdělí svůj pocit z návštěvy
- 7) Po schůzce proběhne rozhovor vychovatele s dítětem, zjišťující sympatie a zda by chtělo v kontaktu pokračovat, školitel zjistí dojmy hostitele – tyto informace jsou vzájemně předány a je naplánován další kontakt s dítětem.

Krizový plán, aneb co dělat, když...

- se dítěti stane úraz? Volat vychovateli-garantovi, mít u sebe kopii kartičky pojišťovny dítěte a jet do nejbližší nemocnice. Informovat vedení DD.
- Dítě onemocní? Volat do DD.
- Když dítě způsobí škodu na cizím majetku? Volat ihned do DD.
- Když se dítě nevrátí z pobytu venku? Do hodiny volat do DD. Spolu s vedením DD jít na policii a hlásit útěk.
- Když je dítě v afektu? Zavolat záchranku. Volat do DD.

Dětský domov a Školní jídelna, Kralupy nad Vltavou, U Sociálního domu 438

U Sociálního domu 438, 278 01 Kralupy nad Vltavou
tel.: 315 727 395
e-mail: DDUME@kr-s.cz

- Když se dítě chce z víkendu předčasně vrátit? Dítě může zavolat do DD. Hostitel musí jemu to umožnit. Po domluvě s DD může pro něj někdo z DD přijet.

Při převzetí dítěte hostitel přebírá za dítě plnou právní zodpovědnost.

Při převzetí dítěte hostitel podepíše „Doklad o převzetí dítěte“, a tím potvrzuje, že přebírá dítě do své péče na dobu od ....do...a zavazuje se, že je dopraví zpět nejpozději dne....do ....hod.

Telefonní čísla, na které je možné kdykoli zavolat:

315 727 395   727 876 179   727 876 178

Komunikace bude probíhat průběžně a vždy je možné s DD konzultovat věci, u nichž si s dítětem hostitele nebudou jistí.

Význam HP pro dítě

Dětský domov je v dnešní době velmi prorodinně zaměřen a otevřen veřejnosti. Děti v nich žijící nejsou zavřeny mezi zdmi ústavu a rozhodně už vědí, že kakao se dělá z mléka a hnědého prášku, umí prát a běžně nakupují či pomáhají s vařením. Jsou však zde i psychické a sociální potřeby. HP může tyto základní potřeby, alespoň v rámci možností, saturovat a dítě tak má možnost získat:

- Stabilní citové pouto (být přijímáno takové jaké je, zažít, že jej má někdo opravdu rád a naučit se mít rád, zkusit si a vidět, že vztah znamená brát i dávat)
- Model fungující rodiny a vztahů v ní
- Vytvoření, znovuvytvoření nebo posílení důvěry dítěte v dospělého
- Prostor pro zažití úspěchu
- Rozšíření sociálního prostředí
- Provázení mladého člověka dospělostí (při dlouhodobé HP dítě získá místo a lidi, na něž se může obrátit s problémem, kde se může svěřit, kde nabízí pomoc a podporu). Hostitelská rodina může být stabilní kotvou po odchodu dítěte z dětského domova, kterou většina dětí z DD nemá.
- Prevence rizikového chování (HP otevírá dítěti obzory, jak se dá jiným způsobem strávit čas vhodněji).

V Kralupech nad Vltavou, dne 21.02.2022

Mgr. Elena Demianová

ředitelka